

εθδίνους στέγας, ἀντὶ ζωῆς ἔφερε τὴν κόλασιν, ἐγένετο ὁ δῆμιος τῶν θυμάτων τῆς τυραννίας.

Δις ἐγένετο λόγος περὶ τῆς γέφυρας τῶν στεναγμῶν — ἀνάγκη δὲ νὰ ἐνδιατρίψωμεν περὶ ταύτης ἰδιαιτέρως διὰ τὴν ἐπιστημότητα.

ὑπὸ ἀρχιτεκτονικὴν ἔποψιν ἐξεταζομένη, ἡ γέφυρα τῶν στεναγμῶν δὲν παρέχει ὕλην εἰς λόγους· ὕψος μὲν ἔχουσα 18 ποδῶν, πλάτος δὲ 2 μέτρων γαλλικῶν, συζεύγει τὸ παλάτιον τῶν Δογῶν μετὰ τῶν φυλακῶν τοῦ κράτους· εἶναι ἔστεγασμένη καὶ κατασκότεινος, ἄνευ παραθύρου ἢ φεγγίτου, καὶ ὡς πρὸς τὸ σχῆμα ἄριστα δύνανται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὰς σκευοφόρους ἀμάξας τοῦ στρατοῦ. Ἰδοὺ ὡς ἔγγιστα ὅ,τι δύνανται τις νὰ εἴπῃ περὶ τῆς οἰκοδομῆς· ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν ὅμως ἔχει ἄπειρα. Μικρὰ διώρυξ χωρίζει τὸ παλάτιον τῶν Δογῶν ἐκ τῶν φυλακῶν τοῦ κράτους καὶ ἐπὶ τὸν αὐχένα αὐτῆς εἶναι ἐξευγμένη ἡ γέφυρα τῶν στεναγμῶν. Ἐκεῖ, ἐν ταῖς εἰρημέναις φυλακαῖς, ἐκρατοῦντο οἱ μέλλοντες ν' ἀκούσωσι τὴν καταδίκην τῶν ὅταν δ' ἐμελλον νὰ παρασταθῶσιν εἰς τὸ συμβούλιον, ὁ παρὰ τῷ κακουργοδικεῖῳ εἰσαγγελεὺς διήρχετο τὴν γέφυραν τῶν στεναγμῶν, ἐπορεύετο εἰς ἀναζήτησιν τοῦ καταδίκου, ἐλάμβανεν αὐτὸν καὶ ἔφερε διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἐνώπιον τῶν Δέκα — πολλὰκις, ἂν μὴ εἴπωμεν πάντοτε, ὁ κατηγορούμενος δὲν διήρχετο ἐκ δευτέρου τὴν γέφυραν. Οὕτως ἡ φορικτὴ αὕτη δίοδος κατέστη περίφημος παρὰ Βενετοῖς διὰ τὰ δάκρυα, τοὺς θρήνους καὶ τοὺς στεναγμοὺς τῶν μυρίων καὶ μυρίων οἰκογενειῶν, τὰς ὁποίας ἀπηνῶς ἐδεκάτιζε τὸ τρομερὸν συμβούλιον.

Πᾶς τις συμπεραίνει οἰκοθεν ὅτι τὸ παλάτιον τῶν Δογῶν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἀπαρτίζει τὴν ἐν λίθῳ ἱστορίαν τῆς ἐρετικῆς δημοκρατίας, ἡ δὲ γέφυρα τῶν στεναγμῶν τὸ λυπηρότερον μέρος τῆς αἰμοσταγοῦς ἱστορίας ταύτης.

## ΠΕΡΙ ΓΑΜΟΥ.

Γάμος παρ' ἀνθρώποις εὐχτὸν κακόν.

Ἐν γένει, — παρατηρεῖ συγγραφεὺς ἑνδοξος, καὶ ἄλλως ἀνὴρ ἐπίσημος τῆς Ἀγγλίας — τὸ ἡδύτερον μέρος τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὁ χρόνος τῆς ἐρωτικῆς περιποιήσεως, ἀλλ' ἐκεῖνης μόνον, ἥτις, ἐν εἰλικρινεῖᾳ αἰσθημάτων καὶ ἐπὶ σκοπῷ μελλούσης συζυγίας, ἀποτείνεται εἰς φιλόφροναν καὶ συνετὴν ἐρωμένην. Ἀγάπη, πόθος, ἐλπίς, ἄπασαι καὶ τερπναὶ συγκινήσεις δις-

γείρονται εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ εἰς θεραπείαν μελλονύμφου ἐνασχολουμένου.

Ὁ πανοῦργος, ὁ μόνον εἰς τὰ πλούτη νεάνιδός τιнос ἀποβλέπων, παντά-  
πασι δὲ ἀγάπης ἄμοιρος, δύναται νὰ καταπέσῃ αὐτὴν ὅτι ἔχει σφοδρὸν πρὸς  
αὐτὴν ἔρωτα, καὶ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ σκοπούμενου εὐκολώτερον ἐκείνου ὅστις  
εἶναι σφόδρα ἐρωτόληπτος. Ὁ ἀληθὴς ἔρως ἔχει μυρίας λύπας, ἀνυπομονη-  
σίας καὶ δυσαρεσκείας, αἵτινες καθιστῶσι τὸν νέον ἀναφρόδιτον εἰς τὰ ὄμ-  
ματα τῆς ἐρωμένης· προσέτι δὲ ταπεινώνει τὸ σχῆμα τοῦ ἐραστοῦ, δίδει  
αὐτῷ φόβους, ὑπονοίας, καὶ πτωχείαν πνεύματος, καὶ πολλὰς κάμνει ὥστε  
νὰ φαίνεται ἀξιογέλαστος καὶ εἰς αὐτὰ ἐκείνα δι' ὧν σκοπὸν ἔχει νὰ  
συστηθῇ.

Ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἡ ἀγάπη καὶ ἡ σταθερότης ὑπάρχουσι μᾶλλον εἰς τὰ  
ἀνδρόγυνα ἐκείνα, ἅτινα πρὸ τοῦ γάμου ἔλαβον πολυχρονίους φιλοφρονας  
σχέσεις. Ὁ ἔρως πρέπει νὰ ῥιζωθῇ καὶ νὰ δυναμώσῃ πρὶν ἐμβολισθῇ ἐπ' αὐ-  
τοῦ ὁ γάμος. Μακρὰ σειρὰ ἐλπίδων καὶ προσδοκιῶν προσηλόνει ἐν τῷ πνεύ-  
ματι τὴν ιδέαν τοῦ ἐρωμένου, καὶ καθιστᾷ ἔξιν τὴν πρὸς αὐτὴν ἢ αὐτὸν  
κλίσιν.

Τὰ μέγιστα ἐνδιαφέρουσι τὸν ἄνθρωπον αἱ ἀρεταὶ τοῦ πρὸς ὃν θέλει ἐνω-  
θῇ ἐπὶ ζωῆς του, διότι οὐ μόνον τὴν παρούσαν κατάστασιν ἀποτελοῦσιν  
ἡδεῖαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν αἰώνιον εὐδαιμονίαν συντείνουν. Ὅταν μὲν ἐκλέ-  
γωσιν οἱ συγγενεῖς στοχάζονται κυρίως τὰ χρήματα, ὅταν δὲ ἐκλέγωσιν αὐτοὶ  
οἱ μελλονύμφοι ἀποβλέπουν ὡς ἐπιτοπλεῖστον εἰς τὰ τοῦ προσώπου. Ἀμφοτέροι  
ἔχουσι τοὺς λόγους των. Οἱ πρῶτοι θέλουν νὰ προμηθεύσωσιν εἰς τοὺς συγγε-  
νεῖς, ὑπὲρ ὧν προσπαθοῦσι, παλλὰς τῶν τοῦ βίου ἀναπύσεων καὶ ἡδονῶν, καὶ  
συγχρόνως ἐλπίζουν ἴσως ὅτι τὰ πλούτη τῶν φίλων των θέλουν συντείνειν εἰς  
τὴν ἑαυτῶν ὑπόληψιν καὶ ὠφέλειαν. Οἱ δεῦτεροι προετοιμάζουν ἑαυτοῖς ἀδιά-  
κοπον εὐωχίαν. Τὸ εὐεχὲς πρόσωπον οὐ μόνον διεγείρει, ἀλλὰ καὶ συνεχίζει  
τὸν ἔρωτα, καὶ γεννᾷ εἰς τὸν θεατὴν μυστικὴν τινα εὐαρέστησιν, ἀφοῦ σθε-  
σθῶσιν αἱ πρῶται φλόγες τῆς ἐπιθυμίας, δίδει ἔκτασιν εἰς τὴν σύζυγον ἢ τὸν  
σύζυγον μεταξὺ φίλων τε καὶ ξένων, καὶ γενικῶς πληροῖ τὴν οἰκογένειαν  
ὕμνιων καὶ ὠραίων τέκνων.

Παρὰ γυναῖκα περίφημον διὰ τὰ κάλλη της, ἤθελον προτιμήσῃ μίαν εὐά-  
ρεστον εἰς τὰ ὄμματα μου καὶ οὐχὶ δυσάρεστον εἰς τὰ τοῦ κόσμου. Ἐὰν  
νυμφευθῇς τινα ἐκ τῶν ὀρχιστάτων, πρέπει νὰ ἔχῃς σφοδρὸν αὐτῆς ἔρωτα·  
εἰ δὲ μὴ, λείπει σου ἡ πρὸς αἴσθησιν τῶν θελγῆτρων αὐτῆς ἀπαιτουμένη διά-  
θεσις· ἀλλ' ἐὰν πάλιν ὁ ἔρως σου εἶναι σφοδρὸς, πιθανώτατον ὅτι φόβοι καὶ  
ζηλοτυπία θέλουσι πικραίνειν αὐτόν.

Πραῦτης πνεύματος καὶ ἀγαθότης ψυχῆς ἀποτελοῦσι διὰ βίου τὸν σύντρο-  
φον ἡσυχον· ἀρετὴ καὶ ὁρθὴ κρίσις καθιστῶσιν αὐτὸν τερπνὸν φίλον· ἀγάπη

δὲ καὶ σταθερότης ἀποτελοῦσι καλὴν ἢ καλὸν σύζυγον. Ἄλλ' ἐὰν εἷς ἔχῃ ὅλα ταῦτα τὰ προτερήματα, ἑκατὸν στεροῦνται αὐτῶν. Πόση ἄρα προσοχὴ ἀπαιτεῖται εἰς τὴν ἐκλογὴν ἀτόμου, μέλλοντος νὰ ὑπάρξῃ ἐπὶ ζωῆς σύντροφος, φίλος καὶ σύζυγος! Ἄλλ' ὁ κόσμος ζητεῖ πολὺ μᾶλλον τὴν πολυτέλειαν καὶ τὴν ἐπίδειξιν παρὰ τὴν εὐδαιμονίαν· προτιμῶμεν νὰ θαμβόνωμεν τὸ πλῆθος παρὰ νὰ συμβουλευώμεθα τὰ ἴδια ἡμῶν συμφέροντα· καὶ παράδοξον εἰπεῖν! οἱ ἄνθρωποι σπουδάζουσι πολὺ μᾶλλον νὰ φαίνωνται εἰς ἄλλους ὅτι ζῶσιν ἐν ἀνέσει καὶ εὐδαιμονίᾳ, παρ' ἀληθῶς νὰ διάγῳσιν οὕτω. Ἐξ ὧν τῶν ἀνομοιοτήτων, ἡ κατὰ τὴν διάθεσιν προξενεῖ τὰ δυστυχέστερα συνοικέσια καὶ ὁμῶς οὐδὲ μᾶς ἔρχεται πολλάκις εἰς τὸν νοῦν, ἐνῷ συνάπτομεν αὐτά. Πολλοὶ ὡς πρὸς τοῦτο ἀνομοιῶς συνεξευγμένοι καὶ βασιανίζόμενοι ἐπὶ ζωῆς μὲ πρόσωπον ἰδιαιτέρου τινος χαρακτῆρος, ἠδύναντο νὰ διάγῳσιν εὐχαρίστως μὲ ἄτομον ὃχι καλλιτέρας μὲν, ἀλλ' ἀπλῶς ἐναντίας διαθέσεως. Ἀμφότεροι οἱ σύζυγοι ἐνδέχεται νὰ ἦναι ἐνάρετοι καὶ ἀξιεπαινοὶ περὶ τοῦ σκοποῦ τῶν, καὶ ὁμῶς νὰ μὴ συμβιβάζωνται περὶ τοῦ χαρακτῆρος.

Ὅσον ἀπαιτεῖται πρὸ τοῦ γάμου νὰ θεωρῶμεν καὶ διακρίνωμεν ὀξυδερκῶς τὰ τοῦ ἔρωμένου ἢ τῆς ἐρωμένης ἐλαττώματα, τοσοῦτον πρέπει μετὰ τὸν γάμον νὰ ἡμεθα ὡς πρὸς αὐτὰ ἀμβλυωπεῖς καὶ ἐπιπόλαιοι. Καὶ τέλειος ἂν σοὶ φαίνεται ὁ ἄνθρωπος μακρόθεν, ὅταν γνωρίσῃς αὐτὸν ἐκ τοῦ πλησίον καὶ συνοικειωθῇς, θέλεις εὗρεῖν εἰς τὴν διάθεσίν του πολλὰ ἐλαττώματα, ἅτινα οὐδέποτε ἀνεκάλυψας ἢ ἴσως ὑποπτεύθης. Ἐνταῦθα ἡδιστὸν ἢ φρόνησις καὶ ἡ ἀγαθότης πρέπει νὰ δεῖξῃσιν τὴν ἰσχύν των· ἡ πρώτη θέλει ἐμποδίσῃ τοὺς διαλογισμοὺς τοῦ νὰ ἐνδιατρίβωμεν εἰς τὰς δυσαρέστους ἰδιότητας, ἡ δευτέρα θέλει διεγείρῃ ὅλην τὴν τρυφερότητα τῆς συμπαιδείας καὶ φιλανθρωπίας, καὶ βαθμηδὸν μαλακῶσει καὶ μετασχηματίζει αὐτὰς ἐκεῖνας τὰς ἀτελείας εἰς καλλονάς.

Ὁ γάμος πλατύνει τὸν κύκλον τῆς χαρᾶς καὶ τῆς λύπης μας. Ὁ ἐκ τοῦ ἔρωτος γάμος εἶναι ἡδύς, ὁ ἐκ τοῦ συμφέροντος ἄκοπος, εὐδαίμων δὲ ἐκεῖνος εἰς ὃν καὶ ὁ ἔρος καὶ τὸ συμφέρον συντύχῳσιν. Ὁ εὐδαίμων γάμος περιλαμβάνει ἐν ἑαυτῷ ὅλας τὰς ἀγαλλιᾶσεις τῆς φιλίας, ὅλας τὰς ἀπολαύσεις τῆς αἰσθήσεως καὶ τοῦ λογικοῦ καὶ ἐν ὀλίγοις ὅλα τὰ ἡδέα τῆς ζωῆς. Τρανῶτα-τον δὲ σημεῖον ἐξηχρειωμένου καὶ κακοήθους αἰῶνος εἶναι ὁ χλευασμὸς τοῦ συνδέσμου τούτου. Καὶ κατ' ἀλήθειαν, ἐκείνων μόνον ἐπιφέρει τὴν εὐδαιμονίαν, οἵτινες δύνανται μετὰ περισφρονήσεως καὶ ἀποστροφῆς νὰ ἐπιβλέπωσιν εἰς τὰ ἐπικρατοῦντα διεφθαρμένα ἥθη, καὶ νὰ συμβαδίζωσιν εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς εὐσεβείας.